

Elhunyt Harangozó László

(1952-2013)

November 7-én reggel elvesztettük egy barátunkat és nagyszerű kollégánkat. Harangozó László színpadmesterünket 61 éves korában váratlanul érte a halál, a színpadon, próbakezdés előtt. Munkatársai küzdöttek az életéért.

Harangozó László, vagy, ahogy a társulat nevezte, Mester, Mesti, Harangász, több mint negyven éve volt a Víg tagja. Tizenkilenc évesen kezdett dolgozni nálunk, közvetlenül az érettségi után. Élete első és utolsó munkahelye volt a Víg, a második otthona, ahol a '70-es évek végétől színpadmester-helyettesként, később színpadmesterként dolgozott. Színház iránti mély szeretete nap mint nap megnyilvánult. Szerette a munkáját, amit nem is munkaként, kötelező feladatként élt meg, hanem egész életre szóló szenvedélynek tekintett. Finom ízlésű, nagyszerű humorú, olvasott, művelt és sokoldalú ember volt. Pótolhatatlan veszteség számunkra a szakértelme, tudása és végtelen emberszeretete. Örökké hiányozni fog mindannyiunknak. A Vígszínház saját halottjának tekinti.

(Vígszínház közleménye)

1970 őszén ismertem meg Harangozó Lacit. Én akkor a Pesti Színházban dolgoztam mint színpadmester-helyettes, s átlátogattam előző munkahelyemre, a Vígszínházba. Ott találkoztam egy jóarcú, kellemes fiatalemberrel, aki éppen a műszaki szobában egy akvarellképet festegetett. Beszédbe elegyedtünk, ő elmesélte, hogy most érettségizett mezőgazdasági technikumban. Nyáron gyakornokként dolgozott tsz-ben, de rájött, hogy ez nem az ő világa, és valami egészen más munkát szeretne találni. Mindig is nagyon érdekelte a színház, az irodalom, a művészetek, így került ide díszítőnek, mesélte.

Szinte azonnal jó barátok lettünk, mert megkapott a kedves, kellemes egyénisége, s áradt belőle az emberszeretet, a fogékony-ság, a befogadóképesség. Egykettőre kitűnt színpadi munkatársai közül, nemcsak azzal, hogy fáradtságot nem ismerve dolgozott, hanem jó felfogóképessége és jó modora páriját ritkította. Ezekben az időkben valamennyi színháznak nagyon sok problémája volt a műszaki emberekkel, mivel elképesztően alacsony volt a fizetésük, s ennek eredmé-

nyeképpen nagyon gyenge munkaerő és szakembergárda maradt meg a színházaknál. Hihetetlenül nagy volt a fluktuáció.

Lászlót besorozták katonának, mivel Pestre került, elintézte, hogy délutánonként kimenőt kapjon, s az előadásokon részt tudjon venni. Sőt egy idő után, estéről estére 8-10 katonatársával beállított a színházba, együtt végezték a színpadi munkát: a díszletépítéseket, bontásokat. Katonáság után természetesen azonnal visszajött a színházba dolgozni. Amíg Laci katona volt, én Kaposvárott színpadmesterkedtem. A 70-es évek második felében jöttem vissza a Vígbe dolgozni, ahol éppen olyan mostoha körülmények voltak és létszámhiány, mint azelőtt. A műszaki csapatot át kellett szervezni, megerősíteni, és én Lacit kértem, hogy ezt a nagyon nehéz feladatot együtt oldjuk meg. Mint a Vígszínház színpadmesterei elhatároztuk, hogy rendet teszünk a színpadi műszakban, és biztonságossá tesszük a munkát és az előadások műszaki lebonyolítását. Megbeszéltük, hogy a legkisebb problémát sem hagyjuk, hogy tovább dagadjon, megoldatlan maradjon, hanem közösen, egymáshoz maximális őszinteséggel végezzük a munkát, s döntünk személyi ügyekben.

Hónapokig nem mentünk szabadnapra, az igazgatóság támogatta törekvéseinket, és minden személyi döntésünket elfogadta. A jó

baráti és a partneri együttműködésnek köszönhetően lassan mindenki, feladatának megfelelően a helyére került. A színpadi társak jó hangulatban és egyetértésben tudtak dolgozni. Ebben a sikerben nagyon nagy része volt Laci végtelenül derűs alaptermészetének. Jól kiegészítettük egymást, mert én hirtelen haragú, indulataimat nem leplező munkavezető voltam, ő pedig csendes, a bosszúságot magába fojtó, türelmes, nyugodtak tűnő embert volt. Belülről őrldött, magába zárta a problémákat, és ritkán mutatta ki indulatait. Többször mondtam neki, ereszd ki a hangod! Add ki a mérgedet! Engedd ki magadból a feszültséget! Persze ő ezt nemigen tette, pedig nem volt konfliktuskerülő. Azt hiszem, az ő kellemes énjéből adódóan nem akart kellemetlenséget, rossz perceket okozni másoknak. Mindig mindenkihez volt egy jó szava, s emlékszem, megismerkedésünk első pillanatában is azt láttam, hogy mosolygott a szeme mindig.

Egyedül végezte tovább a színpadmesterei munkát, amikor én szcenikus lettem. Nagyon jó hangulatot teremtett, s jó társaságot hozott össze a színpadon, megőrizve a régi öreg törzsgárdát. Közben teltek az évek, és kivételesen tudta a családi életét a munkájával egyeztetni és harmonikussá tenni.

Nem hiszem el, hogy nincs... Titkon várom, hogy bejön ide a szobámba reggel, és harsány nevetések közepette beszéljük meg az előző napot. Kellemesen, szellemesen tervezük el az aznapi s az utána következő napok feladatait. Ezt tettük azon a bizonyos napon is, amikor percekkel utána a színpadon elment örökre.

Nagyon nagy veszteség érte az egész társulatot, mert derűjével, szeretetével híd volt a művészek és a műszaki dolgozók között. Renszánsz ember volt, és életszerető, életigenlő! November 22-én búcsúztunk tőle.

Napok óta többször eszembe jut egy víg-gasztáló „fohász”, amit az én életem fájdalmas és nehéz napjaiban küldött egy nagyszerű művész pedagógus:

„Ne engedd, Uram, hogy a szomorúságunk, amiért, hogy elment, nagyobb legyen, mint a hálaadásunk azért, hogy itt járt közöttünk és a miénk volt.”

Krisztiáni István

STAGE Technology for Performing Arts

Hungarian Society for Theatre Technology

4 ANNUAL ASSESSMENT (by Iván Szabó-Jilek)**Reconstruction of Erkel Theatre****5 THE REVITALIZED ERKEL THEATRE** (by Miklós Borsa)

After six years of dormancy, the Erkel Theatre was ceremonially reopened on 7th November 2013 after its reconstruction with a budget of 1.8 billion HUF.

9 RECONSTRUCTION OF THE STAGE MACHINERY (by János Barna)**News from Hungary****11 ELIMEX IN CHANGE****11 LUMINIS OPENED ITS EXHIBITION ROOM****11 LIQUIDATION OF LISYS ZRT.** (by Gábor Kele)**News from Abroad****12 PRESENTATION OF GERRIETS AUSTRIA IN LINZ ON 5TH NOVEMBER 2013****Congratulations****13 STAGE MANAGER GYÖRGY VARGA** (by Imre Kárpáti)

This spectacular open-air performance was organized in the tradition of preserving and creating in the series of Coronation Festival.

Open-air**14 CHURCH BUILDING THEATRE IN SZÉKESFEHÉRVÁR** (by Gábor Mikita)

This spectacular open-air performance was organized in the tradition of preserving and creating in the series of Coronation Festival.

Conference on stage lighting**16 SHOWLIGHT 2013 - THREE SPECIAL DAYS IN ČESKÝ KRUMLOV**

400 stage lighting professionals and university students met in this fascinating medieval town during 18-21 May 2013.

Performance Design**19 WORLD STAGE DESIGN 2013**

Exhibition of the world's theatre designers in England was a great success in Cardiff 8-15 October 2013. This event, held every four years, was turned into a feast by huge number of students where Hungary was represented by 18 stage designers-to-be.

Musiktheater Linz**23 I SAW THE LIGHT AT THE END OF THE TUNNEL...** (by Ottó Simon)

Visit to the new Musiktheater in Linz – impressions of a professional.

Theatre Architecture**27 NEW THEATRE BUILDINGS IN EUROPE** (by Eszter Götz)

Reykjavík • Lisbon • Tallinn

Scenery Design**30 MÁRIA KAPPETER – SPECTACLE CREATOR** (by Iván Szabó-Jilek)

Interview with the well-known costume designer of Austrian theatres acting also as stylist, interior and stage designer.

Puppet theatre**34 PUPPETS IN SEARCH FOR THEIR PARTNERS – BUNRAKU** (by Eszter Götz)

Performance of an authentic Japanese puppet theatre in Budapest Central Theatre this autumn.

36 TRADITION CARVED IN PUPPET STAGES (by Gábor Mikita)

In puppet theatre of Mancsi Fabók, practical puppet stages of specific beauty originating from folk motifs can be seen.

Stage Lighting**38 ABOUT ROBOT LIGHTS – SUBJECTIVELY!** (by Péter Kiss)

Description of construction and operation of robot lights.

Technological Novelties**43 ELIMEX AND CLAY PAKY****44 CUE CORE AND LUMINIS****45 C-FORCE HOISTS****Theatre Management****46 PERFORMANCE MANAGEMENT IN THEATRES' LIFE** (by László Kövér)

Usability of Balanced Scorecard, a popular strategic management tool in theatres.

Special theatre dictionary**49 LATEST ISSUES OF NEW THEATRE WORDS****From the History of Hungarian Stage Lighting****50 DEVELOPMENT OF LIGHT CONTROLS IN KONVERTA PLANT OF EIVRT**

(by Miklós Tóth)

From the 50's, light controls only from Konverta plant worked in theatres for several decades. This paper, published in 1973, discusses development and technical properties of these theatre light controls. (Part 1)

From the History of Hungarian Stage Design**54 ENDRE ÜTŐ, CALLED „HUNGARIAN MICHELANGELO”, WAS BORN**

110 YEARS AGO (by Gábor Mikita)

New scenery exhibition in the Theatre History and Actors Museum in Miskolc

Letters from Readers**54 RECALLINGS** (by Miklós Borsa)**Books****56 HANDBOOK OF WIRELESS SYSTEMS** (Sennheiser)**Obituary****57 LÁSZLÓ HARANGOZÓ STAGE MANAGER OF VÍGSZÍNHÁZ DIED**

(by István Krisztiáni)

HIRDETŐINK

Beár Bt.	37. o.
Bosch Rexroth Kft.	2. o.
Chromasound Kft.	15. o.
Chromasound Kft.	56. o.
Colossal Kft.	18. o.
Elimex Kft.	41. o.

INTERTON Kft.	59. o.
Gerriets Handel GmbH.	12. o.
Luminis Kft.	44. o.
Pelyhe & Társa Kft.	44. o.
Roland East Europe Kft.	21. o.
Színpad- és Emelőgéptechnika Kft.	45. o.

A TELJESÍTMÉNYERŐSÍTŐ ÚJRAÉRTELMEZVE

CXD SERIES
FOR INSTALLED APPLICATIONS

PLD SERIES
FOR PORTABLE/PRODUCTION APPLICATIONS

Két új termékcsalád a QSC-től, mely teljesen megváltoztatja az erősítőkről alkotott eddigi képet. Az új PLD és CXD sorozat erős, hatékony és könnyen kezelhető, mely hihetetlen kombinációja az élenjáró technológiának, a QSC legendás megbízhatóságának és természetesen a páratlan hangminőségnek. Látogasson el a qsc.hu weboldalra és tudjon meg többet az erősítőkről.

© 2011 QSC Audio Products, LLC. All rights reserved. QSC and the QSC logo are registered trademarks in the U.S. Patent and Trademark Office and other countries.

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a SZÍNPAD című, negyedévente megjelenő színháztechnikai szakfolyóiratot.
Előfizettem a 2014. évi 4 lapszámot ..... példányban. Előfizetési díj **3360 Ft/példány**.

példányonkénti ár 2014. évben változatlanul **945,- Ft**.

A korábbi években megjelent lapszámok ára 420,- Ft példányonként.

(A folyóirat korábbi számai korlátozott számban kaphatók, az igényeket csak a készlet erejéig tudjuk kielégíteni.)

Postaköltség: 1 példány negyedévi feladási ára: 260,- Ft
1 példány éves feladási ára: 1060,- Ft

Megrendelő neve: .....

Levelezési cím: .....

Számlázási név és cím: .....

Telefon: ..... E-mail: .....

Az előfizetési díjat és a postaköltséget csekken átutalással kívánom rendezni.

Dátum: ..... aláírás

A megrendelőlapot a Kiadó címére kérjük eljuttatni:

Magyar SzínházTechnikai Szövetség Titkársága

1138 Budapest, Madarász Viktor utca 43. fszt. Fax: (+36-1) 329-0841 E-mail: titkarsag@msztsz.hu

Sceni-Tech 2013.

Színháztechnikai Kiállítás

a

rendezvényen

A Hangfoglalás kiállítást 47 ezer ember látogatta meg.

A Hangfoglalás keretében az A csarnokban rendezett Sceni-Tech kiállításon azonban idén kevesebb céggel találkoztunk:

- Balogh Stúdióvilágítás • Chromasound • Colossal • Elimex • Interton •
- Logen • Pelyhe és Tsa. • Roland East Europe • Zaj Rendszerház •

A legnagyobb közönségsikert az INTERTON stand aratta.

A kiállításuk alapkoncepciója az új QSC erősítőkre épült, ezek első példányai éppen a kiállítás előtti napokban érkeztek Magyarországra.

Ezért volt az ideiglenes szlogenük: az "Erő(sítő) Veled lesz!".

Darth Vader pedig az Erő(sítőt) kereste a Hangfoglaláson, melyet náluk sikeresen meg is talált.

